

УПУТСТВО

за класификацију и вредновање финансијске активе Д-9/19 од 07.06.2019. године

Подручје:	Параметри кредитног ризика
Тема:	Вјероватноћа наступања статуса неизмирења обавеза (PD параметар)
Датум објаве одговора:	05.03.2020.године
Питање банке бр 1:	Да ли је очекивано да Банка на дан 30.09.2020. године призна статус неизмирења обавеза за клијенте који по текућој методологији нису доспјели у статус неизмирења обавеза међутим према симулираном историјском бројачу би били у статусу неизмирења обавеза на дан 30.09.2020. године (у претходном периоду су доспјели у статус неизмирења обавеза због нових прагова и нису успјели завршити период опоравка)? Упутством о класификацији и вредновању финансијске активе дефинисане су следеће обавезе Банке: 4.2.1. Параметри кредитног ризика 8) Подаци које банка користи за калибрацију PD модела (посебно они везани уз историјске стопе уласка у статус неизмирења обавеза и рочну структуру PD параметра) треба да буду усклађени са важећом дефиницијом статуса неизмирења обавеза, а за развој PD модела банка је дужна користити интерно доступне податке банке, који су репрезентативни за посматрани портфолио. При томе се историјски подаци о прошлим догађајима односе на период од најмање три године, а банка те податке треба да конзистентно прилагођава тренутним условима и очекиваним будућим економским околностима. 6. Прелазне и завршне одредбе Банка параметре кредитног ризика из пододјелка 4.2.1. усклађује са прописаним захтјевима најкасније до 30.09.2020. године. У складу са редовном праксом калибрације модела који се користе у израчуна кредитних параметара прилагођавање историјских података о стопама уласка у статус неизмирења обавеза а подразумејева симулирање развоја портфолија у историјском периоду који је обуваћен кроз модел (најмање 3 године) на бази тренутних правила за статус неизмирења обавеза и примјена таквих мјесечних/годишњих стопа у моделима након преласка у продукцију.

На исти начин смо разумјели овај захтјев из Упутства, што би значило да до 30.09.2020.године, банка треба да симулира стопе уласка у статус неизмирења обавеза какве би биле у претходном периоду да је тренутна дефиниција статуса неизмирења обавеза била у примјени и да те резултате примијени у продукцијским моделима најкасније до 30.09.2020. године. Ово значи да ће стопе уласка у статус неизмирења обавеза из претходног периода одражавати текућу дефиницију статуса неизмирења обавеза и при преласку у продукцију имати ефекта на очекиване стопе уласка у статус неизмирења обавеза у цијелом периоду трајања кредита.

Дилема која је укључена и кроз питање је везана за признавање статуса неизмирења обавеза на дан 30.09.2020. године када је планиран прелазак у продукцију изнад описане методологије. Клијенти ће бити у статусу неизмирења обавеза у претходним мјесечним подацима који се користе у моделима за израчун кредитних параметара, међутим на дан 30.09.2020. године неће, осим уколико су у продукцији од када је нова методологија у примјени (01.01.2020.године) прекорачили прагове. Да ли је овакво тумачење регулаторног захтјева исправно или се очекује да клијенти у цјелокупном периоду посматрања требају имати конзистентан третман статуса неизмирења што би значило да и на 30.09.2020.године и убудуће клијенти требају задржани у статусу неизмирења у складу са историјским подацима, све док не испуне услов за излазак из периода опоравка у продукцији? Исто важи и за третман клијената који би у симулираном бројачу напустили статус неизмирења обавеза, међутим у продукцији због касније примјене правила нису доспјели у ту фазу.

Нпр. клијент је у симулираном историјском бројачу доспио у статус неизмирења обавеза у септембру 2019. године као резултат увођења нових прагова. Након тога, клијент измирује обавезе али не у цјелости, односно не у оквиру 30 дана кашњења, и не успијева завршити период опоравка до 30.09.2020. године. С друге стране у продукцијском бројачу имплементираним с 01.01.2020. године иако са истом динамиком измиревања обавеза клијент не доспијева у статус неизмирења обавеза до 30.09.2020. године. У моделима за израчун вишегодишњих кредитних параметара клијент ће бити у групи клијената у статусу неизмирења обавеза закључно са 31.08.2020. године, међутим на дан 30.09.2020. године и надаље ће бити у групи приходујућих клијената, све док и у продукцији по новим праговима не доспије у статус неизмирења обавеза. Да ли је

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	ово очекиван сценарио примјене регулаторног захтјева?
Одговор Агенције:	Банка је од 01.01.2020. године дужна распоређивати изложености у нивое кредитног ризика у складу са интерним методологијама које су усклађене са минималним захтјевима из Одлуке о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака. У складу са чланом 18. Упутства за класификацију и вредновање финансијске aktive (у даљем тексту: Упутство) подаци који се користе за калибрацију PD модела морају бити усклађени са важећом дефиницијом статуса неизмирења обавеза која се примјењује од 01.01.2020. године, те је чланом 23. Упутства дефинисан рок до 30.09.2020. године за прилагођавање историјских податка. Разумијевање банке да треба да симулира стопе уласка у статус неизмирења обавезе какве би биле у претходном периоду да је тренутна дефиниција статуса неизмирења обавеза била у примјени и да те резултате примијени за потребе утврђивања PD параметра је исправно, али напомињемо да то нема утицај на распоређивање изложености у нивое кредитног ризика на извјештајни датум 30.09.2020. године.